

Br: 06-040/23-7774

1. septembar 2023.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
Nacrt zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o zaštiti od nasilja u porodici

Vrijeme trajanja javne rasprave: 40 dana

Način sprovođenje javne rasprave: Ministarstvo pravde je dana 10. jula 2023. godine uputilo poziv za javnu raspravu građanima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, političkim subjektima, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, medijima i svim zainteresovanim organizacijama i zajednicama da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici. Javni poziv podrazumijeva dostavljanje sugestija, primjedbi i komentara u pisanom ili elektronskom obliku u roku od 40 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici Ministarstva pravde i portalu e-uprave, odnosno do 19. avgusta 2023. godine.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- **Jelena Grdinić, generalna direktorica Direktorata za krivično i građansko zakonodavstvo,**
- **Ivana Đurašković Pašić, samostalna savjetnica u Direkciji za krivično zakonodavstvo.**

Rezime dostavljenih sugestija, primjedba i komentara, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

R.br.	Podnositelj sugestije, primjedbe, komentara	Sugestija, primjedba, komentar	Odgovor na sugestiju, primjedbu komentar
1.	Čabarkapa Sanja, građanka	Korekcija člana 3 tačke 6 Zakona: "Lica koja žive u istom porodičnom domaćinstvu, bez obzira na srodstvo". Predlog je da to budu lica koja su povezana sa porodičnim domaćinstvom preko srodstva sa nekim od članova te porodice, bez obzira na život u tom domaćinstvu. Naime, sve je češća situacija da članovi porodičnog domaćinstva i ne žive zajedno, pa eliminisati ta lica zbog činjenice da li žive u porodičnoj zajednici ili ne, ne bi bilo opravdano. Nadalje, u praksi imamo dosta primjera, kao što je recimo veza snajki i zaova, zetova (sestra koja ne živi sa bratovom zenom ali može da bude žrtva nasilja) a veže ih upravo	Predlog se ne prihvata. Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici proširen je pojam porodice odnosno definisano je ko se sve smatra u smislu ovog zakona članom porodice. Takođe, urađeno je usaglašavanje sa pojmom porodice ili porodične zajednice koja je propisana Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore.

		porodična veza brata i sestre. Dakle, predlog je da se svakako pobroji više lica koja se mogu podvesti pod zakonski nabrojane razloge clanove porodice, jer su u vezi sa tom porodicom ali ne žive u istoj.	
2.	UDRUŽENJE MLADIH SA HENDIKEPOM CRNE GORE (UMHCG)	<p>Član 11</p> <p>Poslije (dodate) tačke 11, dodaju se nove tačke koje glase:</p> <p>12) Uskraćuje i ograničava kretanje članu porodice koji je lice sa invaliditetom;</p> <p>13) Vrši prisilni medicinski tretman, ograničavanjem ili davanjem medikamenata, ljekova i drugih medicinskih sredstava.</p>	<p>Predlog se djelimično prihvata. Predlog izmjena odnosi se na član 7 Nacrta zakona.</p> <p>Prihvata se tačka 12 tako što će se upodobiti sa članom 7 tačka 11 Nacrta zakona.</p> <p>Predložena tačka 13 ne prihvata se, tačka nije dovoljno razrađena jer se određene situacije mogu podvesti pod član 222 (Kršenje porodičnih obaveza) KZCG.</p>
3.	Inicijativa mladih sa invaliditetom Boke (I MI Boke)	<p>U članu 7 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici (u daljem tekstu: Nacrt Zakona), stav 7 briše se.</p> <p>Stav 10 mijenja se i glasi:</p> <p>„Stav 3 mijenja se i glasi: „Težim oblikom nasilja u porodici smatra se nasilje nad djetetom i licem s invaliditetom, a naročito ako član porodice:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) prikriva člana porodice s invaliditetom; 2) sakriva informacije na koje član porodice s invaliditetom ima pravo; 3) namjerno ili pogrešno interpretira riječi i navike člana porodice s invaliditetom; 4) zloupotrebljava punomoćje člana porodice s invaliditetom; 5) prisiljava člana porodice s invaliditetom da ostane u kolicima ili krevetu suprotno njegovoj volji; 6) uništava, uskraćuje ili ograničava korišćenje pomagala ili opreme članu porodice s invaliditetom.”. 	<p>Predlog se djelimično prihvata.</p> <p>Predloženi oblici nasilja nad licima sa invaliditetom mogu se u podvesti pod tačku 1 koja je i po važećem zakonu predviđena kao teži prekršaj.</p> <p>Onaj dio oblika nasilja koji se ne može podvesti pod tačku 1 ulazi u zonu krivične odgovornosti, te isto nije predmet prekršajnog zakona.</p>

4.	Inicijativa mladih sa invaliditetom Boke (I MI Boke)	<p>Član 11 Nacrta Zakona mijenja se i glasi:</p> <p>„U članu 12 u stavu 2, 3 i 4, riječi: „lica sa posebnim potrebama” zamjenjuju se riječima: „lica s invaliditetom”.</p> <p>U stavu 3 riječi: „jednom mjesecno” zamjenjuju se riječima: „jednom u 6 mjeseci”.</p> <p>Nakon stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>„Timovi iz stava 3 ovog člana čine predstavnici: centra za socijalni rad, organa i službi lokalne uprave, policije, nevladinih organizacija lica s invaliditetom i stručnjaka koji se bave pitanjima porodice.”</p> <p>Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.”</p>	<p>Predlog se ne prihvata iz razloga što je predmetna materija definisana zakonom kojim se uređuje oblast socijalne i dječje zaštite, te se iz tog razloga Nacrtom zakona ovaj član briše.</p>
5.	Inicijativa mladih sa invaliditetom Boke (I MI Boke)	<p>Poslije člana 11 Nacrta Zakona, dodaje se novi član koji glasi:</p> <p>„Član 12</p> <p>Poslije člana 12, dodaje se novi član koji glasi:</p> <p>„Zaštita djece i lica s invaliditetom od nasilja</p> <p>Član 12a</p> <p>„U postupanju sa djetetom i licem s invaliditetom koje je žrtva nasilja sve uključene institucije i organizacije će obezbjediti puno i efektivno učešće ovih lica u zaštiti i ostvarivanju njihovih prava, uz obezbjedivanje neophodnih prilagodavanja informacija, procedura i fizičkog okruženja shodno uzrastu i invalidnosti žrtve. Centar za socijalni rad će djetetu i licu s invaliditetom, koje je žrtva nasilja, obezbjediti nesmetano priznanje i uživanje prava na usluge podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge i druge usluge socijalne i dječje zaštite, neophodne za zaštitu fizičkog i psihičkog integriteta žrtve.</p> <p>Centar za socijalni rad je dužan da obezbjedi pružanje usluga iz stava 2 ovog člana po hitnom postupku, a najkasnije u roku od 24 časa od saznanja o slučaju nasilja nad djetetom i licem s invaliditetom.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Član 5 Nacrta zakona propisuje i taksativno nabroja koja su to prava koja uživa žrtva nasilja bez diskriminacije po bilo kom osnovu.</p> <p>Prava i obaveze službenika Centra za socijalni rad uređeni su posebnim propisima.</p>

		Centar za socijalni rad je dužan da obezbjedi pružanje usluga iz stava 2 ovog člana na području lokalne samouprave na kome dijete ili lice s invaliditetom ima prebivalište ili boravište, ili na području lokalne samouprave koje zahtjeva lice s invaliditetom.”.”.	
6.	Inicijativa mladih sa invaliditetom Boke (I MI Boke)	<p>U (sadašnjem) članu 17 Nacrtu Zakona, poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>„Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>„Izuzetno od stava 3 ovog člana učiniocu nasilja nad djetetom ili licem s invaliditetom može se izreći zabrana približavanja i/ili kontaktiranja u trajanju do dvije godine.”.”</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Propisivanje izuzetaka prilikom izricanja zaštitnih mjera nije u skladu sa normativnim uređenjem ovog zakona.</p>
7.	Inicijativa mladih sa invaliditetom Boke (I MI Boke)	<p>U (sadašnjem) članu 22 Nacrtu Zakona, poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>„U stavu 3 poslije riječi: „ukinuti izrečenu zaštitnu mjeru.” briše se tačka, stavlja zarez i dodaju riječi: „osim u slučaju nasilja nad djetetom ili licem s invaliditetom.”.”</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Član 29 stav 4 važećeg zakona propisuje da je organ za prekršaje dužan da podnosioca zahtjeva upozori na moguće posljedice propuštanja podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka.</p> <p>Time se dodatno utiče na podnosioca, da razmotri da li će podnijeti zahtjev za pokretanje postupka i samim tim stavlja mu do znanja da se zaštitna mjera može ukinuti.</p>
8.	Inicijativa mladih sa invaliditetom Boke (I MI Boke)	<p>U (sadašnjem) članu 24 stavu 1 Nacrtu Zakona, tačka 10 briše se.</p> <p>Stav 4 mijenja se i glasi:</p> <p>„Novčanom kaznom od najmanje 1.000 eura ili kaznom zatvora od najmanje 60 dana kazniće se za prekršaj član porodice, ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prikriva člana porodice s invaliditetom (član 8 stav 3 tačka 1); 2) sakriva informacije na koje član porodice s invaliditetom ima prava (član 8 stav 3 tačka 2); 3) namjerno ili pogrešno interpretira riječi i navike člana 	Vidjeti obrazloženje predloga/inicijative broj 3.

		<p>porodice s invaliditetom (član 8 stav 3 tačka 3);</p> <p>4) zloupotrebljava punomoćje člana porodice s invaliditetom (član 8 stav 3 tačka 4);</p> <p>5) prisiljava člana porodice s invaliditetom da ostane u kolicima ili krevetu suprotno njegovoj volji (član 8 stav 3 tačka 5);</p> <p>6) uništava, uskraćuje ili ograničava korišćenje pomagala ili opreme članu porodice s invaliditetom (član 8 stav 3 tačka 6).".</p>	
9.	Inicijativa mladih sa invaliditetom Boke (I MI Boke)	<p>Poslije (sadašnjeg) člana 26 Nacrta Zakona, dodaje se novi član koji glasi:</p> <p>„Član 27 (odnosno 28</p> <p>U članu 39 poslije stava 1, dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>„Novčanom kaznom od 1500 eura do 2000 eura kazniće se za prekršaj:</p> <p>1) odgovorno lice u centru za socijalni rad, ako centar za socijalni rad ne uspostavi preciznu evidenciju djece i lica s invaliditetom na svojoj teritoriji (član 12 stav 2);</p> <p>2) odgovorno lice u centru za socijalni rad ako poseban tim ne obilazi porodice u kojima su smještena ili žive djeca i lica s invaliditetom najmanje jednom u 6 mjeseci (član 12 stav 3);</p> <p>3) odgovorno lice u centru za socijalni rad ako centar za socijalni rad ne podnese pisani izvještaj o stepenu ostvarivanja socijalne zaštite djece i lica s invaliditetom ministarstvu nadležnom za poslove socijalnog staranja, najmanje jednom u šest mjeseci (član 12 stav 5);</p> <p>4) odgovorno lice u policiji, суду за prekršaje, državnom tužilaštvu, centru za socijalni rad, državnom organu, drugom organu, zdravstvenoj, obrazovnoj i drugoj</p>	<p>Ministarstvo pravde će razmotriti predlog u dijelu koji se odnosi na povećanje raspona novčanih kazni za prekršajnu odgovornost drugog lica.</p> <p>Što se tiče predloga kaznenih odredbi ne prihvata se, iz razloga što predložene tačke nijesu predmet uređenja ovog zakona.</p>

		<p>ustanovi, ako ne obezbjedi puno i efektivno učešće djeteta i lica s invaliditetom u zaštiti i ostvarivanju njihovih prava, uz obezbjeđivanje neophodnih prilagođavanja informacija, procedura i fizičkog okruženja shodno uzrastu i invalidnosti žrtve (član 12a stav 1);</p> <p>5) odgovorno lice u centru za socijalni rad ako centar za socijalni rad ne obezbjedi nesmetano priznanje i uživanje prava na usluge socijalne i dječje zaštite, neophodne za zaštitu fizičkog i psihičkog integriteta žrtve s invaliditetom, po hitnom postupku, a najkasnije u roku od 24 časa od saznanja o slučaju nasilja nad djetetom i licem s invaliditetom, na području lokalne samouprave na kome dijete ili lice s invaliditetom ima prebivalište ili boravište, ili na području lokalne samouprave koje zahtjeva lice s invaliditetom (član 12a stav 2, 3 i 4).”.”.</p>	
10.	NVO Centar za ženska prava	<p>U članu 4, stav 2, tačka 5 riječ „krivične“, briše se, tako da glasi: „da bude ispitana bez neopravdanog odlaganja nakon podnošenja prijave, kao i da se dalja saslušanja sprovode samo u mjeri u kojoj je to nužno za potrebe prekršajnog postupka</p>	Predlog se prihvata.
11.	NVO Centar za ženska prava	<p>U članu 11a „Zaštita i podrška za djecu svjedočke“, stav 1, poslije riječi „isto prijaviti Centru za socijalni rad“, dodaje se „ i sudu u čijoj je nadležnosti odluka o vršenju roditeljskog prava i načinu održavanja ličnih odnosa sa roditeljem sa kojim dijete ne živi. Sud je dužan da osigura da odluka o vršenju roditeljskog prava i ostvarivanja prava na posjetu ne ugrozi prava i bezbjednost žrtve ili djece“.</p>	<p>Predlog se djelimično prihvata u dijelu koji se odnosi na pravopisno usklađivanje Nacrta zakona.</p> <p>Dio predloga koji se odnosi na vršenje roditeljskog prava se ne prihvata jer isti nije u skladu sa Porodičnim zakonom i načelima parničnog postupka prema kojima se odlučuje o ograničenju ili lišenju roditeljskog prava.</p>

		U istom članu, u rečenici „Organi iz člana 5 st. 1 i 2, ukoliko imaju neposredna saznanja o nasilju u porodici u kojem je uključeno“ , upotrijebiti odgovarajući padež („ u koje je uključeno“).	
12.	NVO Centar za ženska prava	U članu 20 ZZNP, pored navedenih, mjere zaštite bi trebalo dopuniti i odredbama koje učiniocu nasilja zabranjuju posjedovanje ili kupovinu vatrenog oružja.	Predlog se ne prihvata. Predmetna materija se uređuje propisima o oružju.
13.	NVO Centar za ženska prava	U članu 29 st. 1 mijenja se i glasi: „Ako ocijeni da su žrtva ili članovi njene porodice u opasnosti od daljeg nasilja, sud za prekršaje može prije pokretanja i u toku postupka izreći zaštitnu mjeru, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa od časa prijema zahtjeva.	Predlog se ne prihvata. Nije moguće sprovesti sve potrebne radnje za izricanje zaštitnih mjera u roku od 24 časa.
14.	NVO Centar za ženska prava	Član 33 stav 1 ZZNP mijenja se i glasi: Rješenje o izrečenoj zaštitnoj mjeri sud za prekršaje će bez odlaganja dostaviti organu ili ustanovi nadležnoj za sprovodenje izvršenja“. Briše se “a najkasnije u roku od tri dana od dana donošenja rješenja.“	Predlog se ne prihvata. Usled objektivnih nemogućnosti propisuje se krajnji rok za dostavu rješenja o izrečenoj zaštitnoj mjeri.
15.	NVO Centar za ženska prava	U članu 31 dodaje se novi stav koji glasi: Prije donošenja rješenja o prestanku izrečene zaštitne mjere sud za prekršaje je dužan da pribavi novu procjenu rizika po bezbjednost žrtve ili članova njene porodice.	Predlog razmatran na sastancima radne grupe za izradu Nacrt-a zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, gdje je zaključeno da još uvjek nisu stvoreni odgovarajući preduslovi da bi ovakav predlog mogao biti implementiran.
16.	NVO Centar za ženska prava	U članu 36 dodaje se novi stav koji glasi: „Prilikom odlučivanja o novčanoj kazni, sud za prekršaje će voditi računa o sposobnosti učinioca nasilja da ispuni svoje finansijske obaveze prema žrtvi ili zajedničkoj djeci.	Predlog se ne prihvata. Predlog nedovoljno definisan. Nije moguće jasno utvrditi na osnovu čega će se dokazivati sposobnost učinioca nasilja da ispuni finansijske obaveze prema žrtvi ili zajedničkoj djeci.
17.	NVO Centar za ženska prava	Član 39 mijenja se i glasi: „Novčanom kaznom od 300 eura do 1000 eura kazniće se za prekršaj 1) odgovorno lice u državnom organu, drugom organu,	Ministarstvo pravde će razmotriti predlog u dijelu koji se odnosi na povećanje raspona novčanih kazni za prekršajnu odgovornost drugog lica.

		<p>zdravstvenoj, obrazovnoj i drugoj ustanovi,</p> <p>zdravstveni i socijalni radnik, nastavnik, vaspitač i drugo lice ako ne prijavi policiji učinjeno nasilje za koje</p> <p>sazna u vršenju svojih poslova, ili ne postupi po prijavi ili po saznanju o nasilju u porodici ili neposrednoj opasnosti od njega, (član 9 stav 2);</p> <p>2) lice koje u djelokrugu svog rada sazna da učinilac nasilja ne postupa u skladu sa izrečenom zaštitnom mjerom i o tome ne obavijesti sud za prekršaje, centar za socijalni rad ili drugu ustanovu socijalne</p> <p>i dječje zaštite, policiju ili državnog tužioca (član 32 stav 2).</p> <p>3) Lice koje pomogne učiniocu nasilja u vršenju prekršaja iz člana 8 ovog Zakona.“</p>	
18.	NVO Centar za ženska prava	<p>Bilo bi značajno posebnim članom propisati osnivanje Komisije za praćenje i unaprjedenje rada organa prekršajnog i krivičnog postupka i izvršenje sankcija za zaštitu od nasilja u porodici na sledeći način:</p> <p>(1) Komisija za praćenje i unapredjenje rada organa krivičnog i prekršajnog postupka i izvršenje sankcija u vezi sa zaštitom od nasilja u porodici (u daljem tekstu: Komisija) obrazuje se pri ministarstvu nadležnom za poslove pravosuda.</p> <p>(2) Članovi Komisije biraju se iz reda specijalizovanih sudija, državnih tužilaca, advokata, državnih službenika ministarstva nadležnog za poslove unutrašnjih poslova, državnih službenika ministarstva nadležnog za poslove socijalne zaštite, državnih službenika ministarstva nadležnog za poslove zdravlja, državnih službenika ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja i predstavnika organizacija civilnog</p>	Predlog se ne prihvata. Predloženo rješenje nije predmet ovog zakona.

	društva koje su specijalizovane za podršku žrtvama nasilja u porodici. (3) Komisija prikuplja izvještaje nadležnih organa, razmatra dostavljene izvještaje i na osnovu njih prati stanje. Na osnovu prikupljenih izvještaja i drugih potrebnih podataka, Komisija sačinjava godišnji izvještaj o primjeni ovog zakona. (4) Komisija dostavlja godišnji izvještaj ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa, a zatim ga objavljuje na internet stranici ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa do kraja juna tekuće godine za prethodnu godinu. (5) Predsjednika i članove Komisije odlukom imenuje ministar nadležan za poslove pravosuđa na vrijeme od četiri godine. (6) Ministar nadležan za poslove pravosuđa donosi poslovnik o radu Komisije. (7) Koordinaciju rada Komisije i administrativne poslove Komisije vrši ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.	
--	--	--

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: Podgorica, 1. septembar 2023.

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrta zakona, odnosno strategije: **Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo**.

GENERALNA DIREKTORICA

Jelena Grdinić

